

AZ
ERDÉLYI EVANG. REF. EGYHÁZKERÜLET
THEOLOGIAI FAKULTÁSÁNAK

ÉRTESITŐJE

AZ 1906—1907-İK TANÉVRŐL.

SZERKESZTETTE:

KENESSEY BÉLA

A THEOL. FAKULTÁS IGAZGATÓJA.

KOLOZSVÁR.

AZ ERDÉLYI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET KIADÁSA.

1907.

NY. GOMBOS FERENCZ KÖNYVSAJTÓJA, KOLOZSVÁR. — 1907.

I.

A hivatásról.

Tanév-megnyitó beszéd 1906. szept. 16-án.

Tisztelt közönség!

Nemes ifjuság!

Itt állva egy új tanévnek a kezdetén s végig nézve az intézetünk falai közé felsereglett ifjuságon mintegy önkénytelenül támad lelkemben a kérdés, hogy vajjon az igazi belső hivatás érzése hozta-e fel Önöket mindnyájukat? Érzik-e mindnyájan egy magasabb szellemi világ számára való eljegyeztetésüket és a midőn ezt a két, igazán eszményi pályát, a lelkészi és a tanári választották, tényleg megérezték-e, hogy az Úr hívta el Önöket, hogy legyenek az övéi és majd szolgálnának „az Úr sátorának szolgálatjában, állnának a gyülekezetek előtt és szolgálnának nekik?”

Ez a lelkiismereti kérdés annyira fontos és a maga következményeiben annyira súlyos, hogy ez elől kitérni büntetlenül nem lehet. Belső vonzódás, igazi lelkesedés, őszinte szeretet hozott-e pályánkra; ezek az érzések döntötték-e el pályaválasztásunkat, avagy pedig csak külső anyagi érdekek, a megélhetésnek itt könnyebben kínálkozó eszközei, az a kicsinye: számíthatás, hogy ma még, különösen a lelkészi pályán hamar álláshoz és kenyérhez jut

és sehol olyan olcsón ki nem tanul, mint ezen ettől függ egész életünk boldogsága, meglegedettsége, belső ethikai értéke, kötelességeinknek miként leendő teljesítése és ettől függ, hogy bérért szolgáló nyomorult napszámosok, igát vonó hivatalnokok, vagy pedig szabad, mindig egy magasabb szellemvilág eszményi régióiban élő és a reánk bízott munkát a legnemesebb élvezetnek, felemelő szolgálatnak tekintő tisztviselők leszünk-e, a kik úgy érzik, hogy az Istennek munkatársai azokban a felséges célokban, a melyeket az egyesekkel és az emberiséggel Ő el akar éretni.

Az ó testamentumban van egy mélyen megrázó jelenet.

Koré, az Iczhár fia és Dáthán és Abirám az Eliáb fiai, Mózes ellen fellázadva, követelik, hogy ép úgy végezhessenek főpapi szolgálatokat, mint Áron és nem akarják elismerni, hogy csak Áront hívta el maga az Úr és ez elhívásánál fogva csak neki van joga a főpapi tiszthez. Másnap a reggeli áldozathoz tényleg felöltik a főpapi ékeségeket, kezükbe veszik a tömjénezőket; de „a föld megnyitá az ő száját és elnyelé őket és alászállának valamennyien elevenen a pokolra és befedezé őket a föld és elveszének a gyülekezet közül.“ (IV. Móz. XVI.)

Akár tetszik, akár nem, az Isten csak annak az áldozatát fogadja el, a kit Ő maga szentelt Lelkének erejével azzá, a kinek ajkát Ő maga érintette és tisztította meg égi oltárról vett eleven szénnel, kente fel homlokát szent olajjal és a kinek Ő maga erősítette meg karját az áldásra. A kinek azonban nincs égi megbízatása, a ki önmaga akarja magához ragadni a főpapi tisztet és a ki tisztátalan kezekkel lóbálja a tömjénezőt: azt elnyeli a föld.

A jelentés világos, egyszerűen csak alkalmazni kell. Elnyeli a föld a maga kicsinyes, önző érdekeivel, anyagiságával, szenvedélyeivel, röghöz kötöttségével, gyarlóságai-

val, vétkeivel, büneivel és szolgaságával. Elnyeli a föld, mert az ilyen emberek csakis az anyagi érték-jelzőkben hisznek és biznak és fogalmuk sincs arról, hogy tulajdonképpen pedig csupán a szellemi életnek van értéke s annak van örökkévalósága, mert porrá kell lennie annak, a mi porból vétetett. És ha már minden más pályán tönkreteszi, elsilányítja, elsekélyesíti az ember munkásságát a materialismus, ha rideggé, sivárrá, elégedetlenné teszi a tisztán csak az anyagi érték-jelzőkben való hit: még ézerszeresen rombolólag hat ez azokon a pályákon, a melyeknek már önmagukban feladatuk az emberiség legmagasabb szellemi érdekeinek a szolgálata. Ha egyszer a lelkészeket és tanárokat is „elnyeli a föld“, kik szolgálják akkor ezeket a szellemi érdekeket? Úgy a lelkészi, mint a tanári kathedráknak olyan magasán kell állaniok, hogy azokhoz fel ne érhessenek a köznapi élet hullámai és ezeknek egy magasabb szellemi világban és erkölcsi világrendben való olyan erős hiten és meggyőződésen kell alapulniok, hogy ezeket meg ne ingathassák a „föld“ koboldjai és körülötünk tülekedő rossz szellemei.

Nekünk lelkészeknek és tanároknak Istentől elválasztott és elhívott főpapoknak, prófétáknak, tanítómesztereknek, Isten képében járó követeknek és tanúbizonyosságtevőknek kell lennünk.

„Ti vagytok a földnek savai, ti vagytok e világ világossága“ — ez a jézusi nyilatkozat a maga teljességében soha sem érvényes a tömegre és egészében majd csak az időknek végén válik a tömegnek tulajdonságává. Ezt a tulajdonságot a tömegbe mindig az a kis, de tevékeny szellemi aristokratia viszi be lassanként, a mely mint isteni kovász ott erjeszti, neki életet és növekvést kölcsönöz. Ezek az isteni *erőközpontok* és *életenergiák* mindig főpapi

egyéniségek, akár van rajtuk palást, akár nincs, mert érzik és tudják, hogy közbenjárók Isten és emberek között; tudják és érzik, hogy Istentől vannak elhíva, megvilágosítva, lelkétől ihletve és tudják és érzik, hogy őket az Isten szereti s mint ilyenek közvetítik az égi világosságot és adják tovább az isteni életerőket. Ők a keresztyén élet hordozói. És az kétségtelen tény, hogy a világnak, a míg csak a társadalom, a gyülekezet és a család nagykoruakra és kicsinyekre oszlik, mindig szüksége lesz ilyen főpapi egyéniségekre, mert mindenik külön-külön is, együttesen is szeretet, vezetés és szellemi tartalom után vágyakozik. Vagy Istennel — vagy Isten ellen harmadik eset nincs. Ez a határozottság, ez ad nekik az egész világgal és az egyes lelkekkel szemben erőt. Az igazi főpapi szolgálat a szeretet szolgálata, az erősnek szeretete a gyengék iránt, a mely maga erőt kölcsönöz, a pásztornak szeretete, a ki életét adja az ő juhaiért. A főpapság tökéletes és abszolút szeretet- és életközösség a főpap és gyülekezete között. És felelősség Istennel szemben, mert folyton tudnia és éreznie kell, hogy micsoda cél felé akarja maga az Isten vezetni az övéit.

De nekünk prófétáknak is kell lennünk, a kik az emberek előtt az örökkévalóság távlatát tárjuk fel, a kik az egész életet és annak feladatait magunk is sub specie aeternitatis szemléljük s az embereknek is ezt a szempontot mutatjuk meg, hogy életüknek és kötelességeiknek igazi ethikai értéket kölcsönözzünk. Nyitott szemmel kell meglátnunk Istennek csodáit s feltárt szívvvel befogadnunk Istennek parancsolatait. Az igazi szeretet főpapokká; az igazi hit prófétákká avat. És e világnak szüksége van prófétákra, a kik tekintetét oda irányítsák az örökkévalókra és az örökkévaló célokra; prófétákra, a kik erővel ragadják

meg az Isten országát és kínálják fel a királyi kegyelmet a megfáradottnak és megterheletteknek.

Tanítómesterségünk feladata pedig az, hogy megtanítsuk az embereket igazán és természetesen érezni, öntudatosan gondolkozni és hogy mindent nézzenek meg elfogulatlanul, előítélet nélkül a maguk valóságában őszinte tudásvágyból az igazság érdekében és vessenek el minden igaztalant, mesterkéltet, természetellenest, hazugot és kendőzöttet.

Tanúbizonyúságtévő tisztünk összeesik az apostolsággal. Tanúbizonyúságot csak a mellett tehetünk, a mit magunk láttunk és tapasztaltunk. A vallási és tudományos igazságoknak feltétlenül át kell szűrődniök a saját lelkünkön; azokat az igazságokat életelemünkké kell tennünk, hatásaikat át kell élnünk, hogy azok ne csak elméletek legyenek, de *életelek*, a melyek bennünket magunkat is egy felsőbb szellemi világ erőivel megszentelve vezetnek. Akármilyen kételkedő és hitetlen legyen is ez a világ, mindig szüksége van olyanokra, a kik bizonyúságot tegyenek neki, hogy a „régI Isten él még“ és hogy az Úr sem a maga tanácsát, sem az Ő éltető Lelkét nem vonta ki e világból. Szüksége van ama tanúbizonyúságtévőkre, a kik az Úr nevében mondják meg, hogy „hívj csak segítségül a te nyomoruságodnak idején és én megszabadítlak téged és te dicsőíteni fogsz engemet!“ Természetesen ezt a tanúbizonyúságot csak az teheti, a ki maga már tapasztalta, hogy az Úr csakugyan szabaddá tesz és ha a föld el akar nyelni, Ő erős karral és felemelt kézzel megingathatatlan szellemi fundamentumra helyez.

A tanulságokat vonják le Önök, ifjú barátaim! Szálljanak magukba s tegyék fel önmaguknak a legkomolyabb lelkiismereti kérdéseket Annak a színe előtt, a ki a szíve-

ket és a veséket vizsgálja. Vigyázzanak, hogy el ne nyelje Önöket is a föld!

Az Úr kegyelmes vigyázása örködjék Önök és intézetünk felett, hogy a szeretet és békesség Lelke lakozván mi közöttünk, együtt egy akarattal végezhessek Isten dicsőségére a munkát, a mely kölcsönösen reánk bízott!

Ezzel az 1906/907. tanévet ünnepélyesen megnyitott-nak nyilvánítom.

Kenessey Béla.

II.

Adatok az 1906—1907. tanévről.

Az 1906—1907-iki tizenkettedik tanév megnyitása a fakultás előjáróságának, a tanári karnak, az ifjuságnak és az érdeklődő közönségnek jelenlétében szept. 16-án történt meg, az ifjusági énekkar, dr. *Kecskeméthy* István tanár és *Kenessey* Béla igazgató közreműködése mellett. Az ifjuság éneke s dr. *Kecskeméthy* István tanár imája után *Kenessey* Béla „A hivatásról“ című tanév megnyitó értekezését olvasta fel.

Erre a tanévre fölvételért folyamodott összesen 163 ifju és pedig *a)* régi hittanhallgató 84; *b)* új hittanhallgató 46; *c)* régi bölcsészet-hallgató tanárjelölt 25; *d)* új bh. tanárjelölt 8; tehát a theologiai pályára 130; a tanárira 33.

Az 1906. aug. 29-én tartott felvételi kari ülésen a folyamodott ifjak mind fölvétettek.

A beiratások szept. 10. s következő napjain eszközöltetvén, a felvett ifjak közül 5 új theologus a felvétel el nem fogadhatását jelentve, okmányait visszakérte. A tanárjelöltek közül pedig 4 ifju nem foglalta el fentartott helyét.

A theologus ifjak létszáma volt a tanév elején az I—IV. éven: 126; a bölcsészet hallgatóké szintén az I—IV. éven: 27 összesen 153.

A theologus ifjak közül az I—IV. éven 200 kor. egész díjjal felvétetett 50; 100 kor. kedvezményes díjjal 20; 50 kor. díjra 10; künnlakónak 34.

A bölcsészettan-hallgató tanárjelölt ifjak közül pedig 400 kor. egész díjra 9; állami ingyenes helyre fölajánlatott 18.

A bölcsészethallgatók közül időközben künnlakásra távozott 1, ezzel szemben a II. félévben egy új ifju vétetett fel.

A theologus ifjak közül 1907. május 3-án meghalt *Gombos József* és május 21. *Csiszér Pál* I. éves theologusok, jó igyekezetű és magaviseletű növendékeink; részint jogi, tanári, vagy más pályára távozott 3, hosszabb ideig tartó betegség miatt kimaradt 4; ezzel szemben a II. félévben felvétetett 1 ifju s így az év végén a hittanhallgatók száma 122. Az összes ifjak létszáma pedig 139.

A theologus ifjak közül a nagyenyedi Bethlen-kollegiumtól járó ösztöndíjakban a következők részesültek:

Bartha Péter (IV.), *Benkő Ferencz* (IV.), *Berde Sándor* (IV.), *Gyenge György* (III.), *Káli Dénes* (II.), *Kiss Mihály* (II.), *Kovács György* (III.), *Laár Ferencz* (III.), *Nagy Béla* (III.), *Nagy Géza* (III.), *Puskás Kálmán* (IV.), *Tökés Ernő* (IV.), *Tökés József* (IV.), *Vargu Gyula* (IV.), *Varga Zsigmond* (III.) és *Weimann Péter* (III.).

A bölcsészethallgató tanárjelöltek közül a 18 állami ingyenes helyre a Nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a következő ifjakat nevezte ki: *Balla Gábor* (III.), *Égető Béla* (II.), *Falábu Dezső* (II.), *Gálffi Miklós* (II.), *György Ferencz* (III.), *Halász András* (IV.), *Hoffer András* (III.), *Joó Győző* (IV.), *Józsa Andor* (III.), *Kónya Imre* (II.), *Kovács Béla* (III.), *Mezei József* (III.), *Nagy Jenő* (III.), *Simon Imre* (IV.), *Staudner Gyula* (III.), *U. Szabó Gyula* (II.), *Szegedi Géza* (IV.) és *Vinczi Károly* (III.).

Miután azonban a jótéteményes ifjak közül az év folyamán *György Ferencz* (III.), *Joó Győző* (IV.) és *Kovács Béla* (III.) tanárkari stipendiumot nyert és *Simon Imre* az intézetből eltávozott, az így megüresedett négy helyre *Kristóf Domokos* (II.), *Koppermann Gyula* (végzett theologus, II. é.), *Mester Mihály* (I.) és *Pirigyi József* (I.) tanárjelöltek nevezettek ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Ó Nagyméltósága által.

Az ösztöndíjakért, valamint az állami ingyenes helyekért minden évben újból kell kérvényezni; akik azonban már egyszer ezeket megkapták, lehetőleg mindaddig élvezetökben hagyatnak s illetőleg azokra újból felajánltnak, amíg csak rájuk érdemtelenné nem teszik magukat.

A miniszteri magas rendelet értelmében az állami ingyenes helyeken levő tanárjelöltek a többiekkel együtt mindenben az internatusi fegyelmi szabályok alá tartoznak s a Fakultás Előljárósága az igazgató útján minden semesterben ellenőrzi az illetők tanul-

mánybeli előhaladását is, a mennyiben az ifjak tartoznak félévneként kollokválni és erről indexeiket az igazgatónak bemutatni, a ki az Előljáróságnak teszi meg e tekintetben jelentését. Azoktól a jótéteményesektől, akik a II-ik év végén köteles alapvizsgát, vagy mindjárt a tanév végén, vagy legkésőbb szeptember elején le nem teszik s a vizsga letételét hitelesen nem igazolják, a jótétemény elvételükre azonnal mások terjesztetnek fel kinevezés végett. Az ingyenes helyekre mindenkor csak olyan ifjak ajánlhatnak fel, akik már legalább egy félévet töltöttek magában az intézetben és az egyetemen, hogy így a felajánlással a tapasztalt előmenetel és magaviselet alapján, a tanári kar és illetőleg az Előljáróság mintegy felelősséget vállalhasson további előrehaladásukra és jó magaviseletükre nézve.

A theologus ifjak *előmenetelét* a félévi kollokviumok következő eredményei mutatják:

Az *első félévben* a 123 theologus ifju közül egy vagy több tárgyból nem kollokvált az I—IV. éven összesen 13. Az összes tantárgyakból teljes kollokviumot tett 110 ifju közül az I—IV éven általános *jeles* volt 22; *jó* 39; *elégséges* 48; *elégtelen* 1. Az osztályzatok így oszlanak meg: *IV* éven: *jeles* = 5; *jó* = 12; *elégséges* = 9; *elégtelen* = 0. *III.* éven: *jeles* = 7; *jó* = 8; *elégséges* = 14; *elégtelen* = 1; nem kollokvált = 5. *II.* éven: *jeles* = 6; *jó* = 3; *elégséges* 10; *elégtelen* = 0; nem kollokvált = 2. *I.* éven: *jeles* = 4; *jó* = 16; *elégséges* = 15; *elégtelen* = 0; nem kollokvált = 6.

A *második félévben* 122 theologus ifju közül az összes tantárgyakból kollokvált 111, egy vagy több tárgyból a jövő tanév clejére maradt 9. Az I—IV. éven *jeles* = 21; *jó* = 40; *elégséges* = 50; *elégtelen* = 1. A *IV* éven 27 ifju közül: *jeles* = 1; *jó* = 10; *elégséges* = 13; nem kollokvált = 3. A *III.* éven 34 ifju közül: *jeles* = 5; *jó* = 6; *elégséges* = 21; *elégtelen* = 1; nem kollokvált = 1. A *II.* éven 22 ifju közül *jeles* = 7 *jó* = 5; *elégséges* = 9; *elégtelen* = 0; nem kollokvált = 1. Az *I.* éven 39 ifju közül: *jeles* = 8; *jó* = 19; *elégséges* = 7 *elégtelen* = 0; nem kollokvált = 3.

A pályatételek, melyek részint a Telekianumból, részint a Szász Domokos, Nagy Péter és Molnár Albert-féle alapítványok

kamataiból jutalmaztattak s még az 1906/7 tanévben a jun. 8-iki tanári kari ülésen megállapítván, u. a. tanév évrzáró ünnepélyén kihirdették, a következők voltak:

1. *A bibliai tudományok köréből*

Az új-testamentomi profetizmus beható ismertetése.

Jutalma a Szász Domokos-alapból 70 kor.

2. *A systematika theológiából*

A magyar nyelvű (eredeti és fordított) szocialista irodalom vallásellenes iratainak ismertetése és bírálata.

Jutalma a gr. Teleki és Szász Domokos-alapból 70 kor.

3. *Az egyház-történetből:*

Az „articularis“ helyek története.

Jutalma a Szász Domokos-alapból 70 kor.

4. *A gyakorlati theológiából*

a) Egyházi beszéd, szabadon választott textus felett.

Jutalma a Nagy Péter-alapból 40 kor.

b) Egyházi beszéd, Ján. XVI: 7—11. felett.

Jutalma a Molnár Albert-alapból 40 kor.

c) Predikáció műfordítás francia vagy német nyelvből.

Jutalma a Nagy Péter-alapból 40 kor.

d) A legjobb predikáció irójának és előadójának, a ki évközben a homiletikai seminariumon ilyennek találtatott, jutalma a Nagy Péter-alapból 30 korona. (Nyílt pályázat.)

5. *A bibliai nyelvekből szóbeli nyílt pályázatra*

A hat utolsó kis próféta a héberből.

Az apokalypsis a görögből.

6. *A héber nyelvből az I. éves theologusok között legtöbb előmenetelt tanusító ifju jutalmazására* 32 kor.

7. A legjobb *harmonium*-játszó jutalmazására 70 kor.

A pályakérdések közül a bibliai tudományok köréből és az egyháztörténetből kitűzött: meddő maradt.

A systematika theológiából kitűzött pályatételre 2 munka érkezett be, az egyik: „Én vagyok a világnak világossága“ és a másik: „A hit kösziklája bevehetetlen“ jeligével. E beadott munkákra Nagy Károly szaktanár bírálata a következő

1. „Én vagyok a világ világossága.“ E munka írója feladatát nagyon külsőlegesen és szó szerinti értelemben vette. Hat füzetkét

ismertet, minden egymással való kapcsolat és összefüggés nélkül, a füzetkék tételeivel és állításaival való szakgatott polemiával, bár olykor helyes alapgondolatu kritikával. De a szociálizmusnak s — amiről a kérdés főleg szól — a szociáldemokráciának a valláshoz való viszonyát, mint bölcsészeti elvéből (materializmus, természettudományi pozitivizmus) folyó világ- és életnézeti különbséget a vallással szemben feltüntetni, levezetni s ebben a tárgyalandó munkák csoportosításának elvét megtalálni nem tudja. A „Bevezetés“, melynek ez lett volna feladata, egy pár, a szociálizmusról szóló alkalmi ismertetés gyenge vezetése mellett a szociálizmus keletkezéséről, lényegéről és kritikájáról ígér tájékoztatást, melyet azonban nagyon felületesen s a dolog mélyét meg sem közelítőleg vált be. Nincs tisztában a szociálizmusnak sem bölcsészeti alapelveivel, sem világnézetével. E kérdések erejétseddigi tanulmányai körét jóval meghaladják. Írója feltétlenül az I. éves theologusok közül való. Mélyebb pillantás és összefoglaló áttekintés nélkül szűkölködik. Innen tárgyalásának külsőlegessége és szakgatottsága is, mely egységes hatás létrehozására képtelen.

Igazán jó mottója lett volna: „ut desint vires, tamen laudanda est -- voluntas“ Amit magam is készséggel ismerem el s még egyet, — hogy tanulmányait helyesen sajátította el s a szabadelvű theologia alapgondolataival tisztában van. Nemes ambíció vezeti — csak előre!“

2. „A hit kősziklája bevehetetlen.“ E munkának ugyanazok a hiányai és gyarlóságai a kérdés alapfelfogása s a tárgyalás menetére nézve, mint az előző társáé.

A bölcsészeti alapot a szociálizmusnak a valláshoz való viszonyához s az egyes jelenségeknek ehez való kapcsolatát megtalálni nem tudja. Az egész munkának ennél fogva hiányzik a benső egysége.

Külön áll az ismertetés és külön a kritika. S a mint separaltan jelennek meg az egyes művek, melyeknek összekötő kapcsa nincs: ép' oly kiszakítottak a ker. világnézet egészéből azok a kritikai részletek is, melyeket a szociálista írók nézeteivel szembe állít.

Általában csak *nézetek* állanak szemben egymással, de nem — *világ- és életnézetek*.

Ennek dacára azonban az egyes kérdések megítélésénél a helyes szempontok érvényesülnek, bár meggyőző erejük csak arra

lesz, ki azokat összefoglalni s alapjaikra visszavinni tudja. Stílusa, ha itt-ott merész, máshol alantjáró is — könnyed és világos.

Tekintettel egyfelől alapfelfogásában nyilvánuló nagy hiányára, de másfelől a részletekben való helyes érzékére, utánjárására és szorgalmas igyekezetére, a jutalomra nem, de szorgalomdíjra érdemesnek ítélem és ajánlom.“

Ennélfogva ez utóbbi mű jeligés levele felbontatott s a tanári kar által megállapított 50 korona szorgalomdíj *Varga Zsigmond* III. éves theologusnak, mint e mű szerzőjének, átadatott.

A szabadon választott textusra irt egyházi beszéd pályázatra két mű érkezett, a „Te közöttünk vagy“ stb. és az „Él még a régi Isten“ jeligéjük. *Kenessey Béla* szaktanár bírálata szerint a „Te közöttünk vagy“ jeligéjü beszédet illetőleg, ennek a bevezetése nagyon hosszú, szinte kettős bevezetés; tárgyalása összefolyó, tagozatlan. Egészben véve a kevesebb, több lett volna, mert kétségtelenül van egy csomó igazán szép és mély gondolata. Az individualizálást is megpróbálja; de csak próbálja; még nem egészen sikerül. Kivehető második részének fejtegetéseiben sok szépség van. A befejezése a maga fokozódó könyörgésével erőteljes. Irálya elég választékos.

Az „Él még a régi Isten“ jeligéjü beszédnek a leggyengébb része a befejezése, a melynél nemcsak addigi ereje lankad meg, de azt a hibát is elköveti, hogy egy egészen új gondolatot vet fel benne, a mi nem tartozik előbbi tárgyalásához szervesen. A beszéd azonban egészében tartalmas; sokat elmélkedik, a forma nem mindenütt szerencsés, de nagy szorgalommal van írva. Stílusa rhapsodistikus, szakgatott; de nagyon sok bensőség van benne. Sok bibliai idézettel dolgozik s azok egészen találóak. A II. részben a megváltás tárgyalására való átmenet némileg nehézkes, illetőleg ép ez átmenetnél a tárgyalás nem elég átlátszó. Miután azonban tartalmilag és formailag jelentékenyen felette áll ez a beszéd a másinak, a jutalom ennek adandó. A jeligés levél felbontatván, a nyertes mű szerzője *Weimann Péter* III. éves theologus.

A néh. *Molnár Albert*-alaphól kötött textussal (Ján. XVI: 7—11.) kitüzött pályakérdésre 1 munka érkezett: „Jobb néktek, hogy elmenjek“ stb. jeligével. E mű beadója valóban megérdemelné, hogy neve a jeligés levél burkából kifejtetve, nyilvánosságra hozatnék,

mert mégis csak minősíthetetlen visszaélés egy merő plágiumot adni be pályamű gyanánt. A beszéd, ha nem is szóról-szóra való fordítása, de tárgyalásában, felosztásában, szóval a maga egészében *Gerok* „Predigt an Jubilate“ 1863-ban Ján. XVI: 5—15. felett írott beszédének a plagiuma s parallel hasábokban lehetne egymás mellé állítani a kettőt s a mi különbség így kitűnnék, az is természetesen csak a magyar plagiumnak esnék rovására. A munka, az ismeretlen plagizátorral szemben kifejezett megbotráncozással útasittatik el. A beadó hadd maradjon homályban, hogy ne kelljen mindnyájunknak szégyenkeznünk, hogy ilyen merényletet is követhet el egy leendő lelkész. Legyen ez neki elég figyelmeztetés!

A prédikáció műfordításra két mű adatott be: „Ezen ismerjük meg“ stb. és „Ha valaki ujonnan nem születendik“ stb. jeligékkel. Az első *Schwarz* „Predigten aus der Gegenwart“ (I. köt. 89. l.), a második *Gerok* „Pilgerbrod“ cz. egyházi beszéd gyűjteményéből fordított. Szorgalmas, tisztességes munkára vall mindenik fordítás. Az elsőt jobban köti az eredeti szöveg s így kevésbé magyaros; a másik magyarosabban stylizál, de nem egy helyütt merőben félreérti az eredeti szöveget.

Munkadíj a pályadíj a kettő között megosztandó. A művek jeligés levelei szerint az egyik műfordítás készítője *Dávid* Pál IV éves theol., a másiké *Salga* Zoltán II. éves theol.

A *bibliai nyelvekből* szóbeli nyílt pályázatra *Sárkány* Lajos IV. éves theologus jelentkezett, a ki dr. Kecskeméthy István szaktanár bírálata és javaslata alapján 70 kor. pályadíjban részesült, mert meglepő szép készültséget és készséget mutatott a f. év június 8-án megtartott nyilvános versenyen.

A héber nyelvi pályázatra az I-ső éves theologusok közül ötön jelentkeztek: Ferencz József, Gotthárd József, Ignác Lajos, Musnai László és Szabó Károly. A megtartott nyilvános versenyen a legnagyobb előhaladásról *Musnai* László tett bizonyosságot, miért is a pályadíj neki adatott ki. De a többiek is dicséretet érdemeltek ily sorrendben: Gotthárd József, Szabó Károly, Ferencz József és Ignác Lajos. A dr. Kecskeméthy István bíráló szaktanár a f. év június 10-én tartott tanárkari ülésen e határozattá emelt véleményes javaslata folytán a 32 kor. pályadíj *Musnai* Lászlónak adatott ki.

Az évzáró ünnepélyen még a következő pálya-, illetőleg szor-

galomdíjak osztattak ki: a homiletikai seminariumon évközben elmondott legjobb egyházi beszéd 30 korona jutalma, a melyet *Juhász* Albert IV. é. theologus kapott; a harmoniumon való játékáért *Bodoni* László IV. é. th. 70 kor. pályadíjat, míg *Varga* Gyula IV. é. th. ugyancsak a harmoniumon tett előmeneteléért 30 kor. szorgalomdíjat nyert; a 24—24 kor. szorgalomdíjban *K. Nagy* Lajos III. éves és *Gotthárd* József I. éves theologusok részesültek. A Hóry Béla alapítvány ez évi 10 korona kamatát pedig *Bartha* Péter IV. éves theologus nyerte el az évváró ünnepélyre írt és ott elmondott imájával. Az „Ifjúsági egyesület“ önképző körében kitűzött pályatételre nem érkezett be pályázat.

A tanárjelölt ifjak közül: *Joó* Győző (IV.), *György* Ferencz (III.) és *Kovács* Béla (III.) 800—800 koronás kari ösztöndíjra tették magukat érdemesekké, míg *Balla* Gábor (III.) a kabard nyelvből kitűzött pályamunkával 150 korona és *Kónya* Imre (II.) egy filológiai dolgozatával 50 korona szorgalomdíjat kapott. Ugy szintén *Varga* Zsigmond III. éves theologus és egyetemi hallgató 50 kor. díjat nyert egy jogtudományi pályaművel. A lefolyt tanévben alapvizsgát tettek: *Gálffi* Miklós (jó, dicséretes, jó), *Hoffer* András (jó-jó) és *Nagy* Jenő (jó, jó). *Joó* Győző (IV.) szakvizsgát is tett elégséges eredménnyel. A tanárjelölt növendékeink — csaknem kivétel nélkül — komoly munkásságot fejtettek ki, a mi kedvező biztosíték arra nézve, hogy majdan az életben is ily tevékenységet fejtenek ki tanügyünk és egyházunk érdekében.

Szívesen és örömmel emlékezünk meg arról is, hogy intézetünknek két volt derék és kiváló szorgalmu növendéke: ifj. *Bartók* György és *Ravasz* László, letette a philosophiai doktorátust az itteni egyetemen, mindketten tudorokká is avattattak; *Ravasz* László ezen kívül a sárospataki theol. akadémián letette a theologiai magántanári vizsgát is a gyakorlati theologia tárgyaiból. Dr. *Ravasz* Lászlót már tanárkarunk tagjai között köszönhetjük, a mennyiben az 1907 május 26-án tartott egyházkerületi rendkívüli közgyűlés jelentékeny nagy szótöbbséggel őt választotta meg a néh. Molnár Albert elhunytá óta üresen állott gyakorlati theologiai tanszékre. Tanszékét 1907. szeptember havában fogja elfoglalni.

Az egész ifjúságnak *erkölcsi* magaviselete átlag és egészben meglehetősen volt. Nagyobb fegyelmi ügy ez évben nem tette szük-

ségessé tanári szék tartását, a mi az ifjusági életre nézve ama reményünket kezdi, de még csak kezdi, teljesülésre juttatni, hogy mind jobb és jobb lesz ifjuságunk szelleme és e reménység meg nem szégyenit, ha az ifjuság között mind többen és többen lesznek, a kik igazán komolyan fogják felfogni a két legeszményibb pályának a lelkészinek és tanárinak igazi jelentőségét és nemességét s mind többen és többen lesznek, a kik pályájukhoz méltóan, hiven betöltik hivatásukat kötelességeik teljesítése által.

Az ifjuság *egészség*-ügyi állapota benn magában az internátusban általában igen kedvező volt; súlyosabb természetű megbetegedés az intézetben lakó ifjak között nem fordult elő dr. *Fülep* Gyula egyetemi magántanár s Kolozs vármegye főorvosának évi jelentése szerint, a ki a lefolyt tanévben is a legnagyobb buzgósággal, mindenre kiterjedő gonddal és odaadással végezte az egészségügy kezelését. Könnyebb természetű betegség miatt megfordult nála 47 hallgató. A gyógytári számla mindössze 51 K. 66 f. Sajnálatos, sőt esetleg végzetessé is válhatott eset volt mindjárt a tanév első heteiben az a hús-mérgezésből előállott számos baj, a mikor egyszerre 76-an lettek az ifjak közül rosszul, 4-en olyan súlyosan, hogy a kórházban kellett őket gyógykezeltetni. A büntető eljárás a szállítóval szemben bevezettetett, az elsőfokú bíróság magasabb pénzbírságban marasztalta az illetőt el. Az ügy felebbezés folytán még tárgyalás alatt van.

Azok a halálesetek, a melyek két I. éves theologusunkat és egy szintén I. éves tanárjelöltünket döntötték korai sirba, mind otthon a szülői háznál következtek be s már az illetők elhalalozásukat megelőzőleg hónapokon át szabadságolva voltak.

Intézetünk disztermében ez iskolai évben is megtartattak a *protestáns-esték* s az *október 31-iki* és *márczius 15-iki* ünnepélyek, amazokat a helybeli egyház vezetősége, emezeket az ifjuság rendezte, a melyeken a tanári kar tagjai felolvasásokkal vettek részt egyházunk tagjai s általában a nagyközönség érdeklődése mellett, a mi igen jó hatással volt egyházunk tagjai s a nagyközönség intézetünk iránti rokonszenvének növelésére.

Hálás köszönettel kell megemlékeznünk még a selyemtenyészési m. kir. kormánybiztosság élén álló Dr. *Bezerédy* Viktor min. tanácsos ama figyelméről, mely ifjainknak lehetővé tette, hogy

kiküldöttje *Prehál* Henrik úr útján egy előadást élvezhettek a selyemtenyésztésről s az előadás emlékéül egy az egész selyemtermelés ügyét felölelő és ismertető füzetet ajándékozott hallgatóinknak.

A lefolyt tanév a zajtalan, nyugodt munka éve volt minden tekintetben. Adja Isten, hogy a következők is azok lehessenek!

III.

A fakultás előjárósága és tanári kara.

1. A fakultás előjárósága.

A fakultás az erdélyi ev. ref. egyházkerület által tartatvan fenn s annak tulajdonát képezvén, mint ilyen, annak kormányzata és felügyelete alatt áll.

A közvetlen kormányzás és felügyelet a fakultás törvényei értelmében a püspökre, illetőleg annak helyettesére és az egyházkerületi közgyűlés által választott fő- és alondnokokra és a tanári karra van bízva, a kik együtt alkotják az intézet előjáróságát.

Az előjáróság elnöke: *Dr. Vályi Gábor*, főgondnok, nyug. egyetemi tanár.

Algondnokok: *Hory Béla*, Kolozsvármegye árvaszéki elnöke, a kalotai ev. ref. egyházmegye gondnoka, a kolozsvári ev. ref. egyház presbitere, az Erd. Irod. Társ. rendes tagja stb. *Dr. Gidófalvy István*, kir. közjegyző, egyházkerületi képviselő, a Szeretetház választmányi tagja stb.

Előjárósági jegyző: *Pokoly József*, theol. ny. r. tanár.

2. A fakultás tanári kara.

Kenessey Béla igazgató, tanít ó- és újszövetségi irodalomtörténetet és ó- és újszövetségi biblicae-theológiát; egyházkerületi közfőjegyző, orsz. zsinati képviselő, a zsinati adóügyi bizottság előadója, egyet. konventi r. tag, a Magy. Orsz. Ref. Egyh. Közalap Végrehajtó-Bizottság előadója, az Egyetemes tanügyi bizottság tagja, az Orsz. Prot. Árvaegylet, a Magy. Prot. Irod. Társaság, a Szabad Lyceum és a Mária Dorothea egyesület választmányi, s az Emke

alapító és az Erdélyi Múzeum-Egylet rendes és igazgató választmányi tagja. Tanár 1884 óta. Szerkesztője a „Prot. Árvaházi Képes Nap-tár“-nak. Helyettesként tanította e tanévben a homiletikát és vezette a homiletika Semináriumot. A folyó évben megjelent dolgozatai: „A keresztyén szabadságról“ elmondott beszéde a Magy. Prot. Irod. Társ. soproni közgyűlése alkalmával a Prot. Szemlében és „Emlékbeszéd Szász Károly felett“ szintén a Prot. Szemlében.

Dr. Kecskeméthy István, az ó- és újszövetségi írásmagyarázat és a héber nyelv ny. r. tanára, orszgy. képviselő. Tanár 1895 óta. Rendes és választmányi tagja a Magy. Prot. Irod. Társaságnak, az Erdélyi egyházi értekezletnek, a Bethánia egyletnek, a ref. ifjúsági és budai nőegyletnek, rendes tagja a Magyar történelmi társulatnak. Szerkesztette a „Kis Tükör“ népies vallásos heti lapot.

Pokoly József, az egyháztörténelem ny. r. tanára, orsz. zsinati képviselő, a Theologiai Szaklap egyik szerkesztője, a Magy. Prot. Irod. Társ. alapító s a Magy. Történelmi és a szepesmegyei Történelmi Társulat rendes tagja, választmányi tagja az Erdélyi egyházi értekezletnek, a fakultás könyvtárnoka, az előljáróság jegyzője, az ifjúsági ének és zene-egylet tanár-elnöke; tanár 1895 óta. Czikkei a Prot. Egyh. és Isk. Lapban és a Prot. Szemlében jelentek meg. A f. évben jelent meg a Zsilinszky Mihály által szerkesztett „Magyar Prot. Egyháztörténet“ című disz munkában terjedelmes czikke a XIX. század történetéről.

Nagy Károly, a syshematika-theologia és vallásbölcsezet ny. r. tanára, orsz. zsinati képviselő, a zsinati kérvényi bizottság előadója, a tanári szék jegyzője, az erdélyi egyházkerület egyházi értekezletének alelnöke, az egyet. konvent póttagja. Tanár 1895 óta. Az Erdélyi Prot. Lap szerkesztője, tagja az Erdélyi Múzeum-Egyletnek s jegyzője az Emke igazgatóságának. Helyettesként vezette az I. és II. éven a szónoklati gyakorlatokat, special kollegiumként dogmatikai seminariumot tartott.

Borsay Samu, a honvéd zenekar karmestere, az egyházi ének és zene és a zeneelmélet óraadó tanára. Tanár az intézetben 1897 óta.

Dr. Filep Gyula, egyetemi magántanár, Kolozs vármegye főorvosa, az intézetben a közegészségtan tanára. Tanit az intézetben 1903 óta.

V.

Alap- és lelkészképesítő vizsgák.

Az alapvizsgára, mely 1906. szept. 15-én tartatott meg, jelentkezett 34 ifju közül 7 nyert jeles, 9 jó, 14 elégséges és 4 elégtelen osztályzatot.

A lelkészképesítő vizsgák 1906. szept. 13—14 napjain a következő eredménnyel folytak le:

Első papi vizsgát tett 16 végzett theologus és pedig 3 (Felszegi István, Kiss Endre és Máthé Sándor) jeles, 2 jó, 8 elégséges és 3 elégtelen osztályzattal.

Második papi vizsgát tett 22 segédlelkész, köztük 2 (Fosztó Dénes és Koszorus István) jeles, 6 jó, 11 elégséges és 3 elégtelen eredménnyel.

Az 1906. dec. 18—20-án tartott rendkívüli vizsgák alkalmával egész- és javító-alapvizsgát 6 másodévet végzett theologus tett 1 jó és 5 elégséges eredménnyel.

Első papi vizsgát 9 végzett theol. 5 elégséges és 4 elégtelen eredménnyel.

Második papi vizsgát 4 segédlelkész tett 1 jó és 3 elégséges osztályzattal.

Ugyanekkor levitai vizsgát tett Bányai András és Kátó András, mindkettő jó eredménnyel.

Az egyházkerületi közgyűlés az Igazgató Tanácsnak 4343—1906. számú előterjesztésére a theologiai alap- és lelkészképesítő vizsgálatok idejét junius második felére tévén át, ennek értelmében tartattak meg 1907. junius 18—20-án a theologiai vizsgák és pedig a következő eredménnyel

Alapvizsgát tett 17 theologus közül 5 jeles, 6 jó, 3 elégséges és 3 (egy tárgyból) elégtelen.

28 végzett theologus közül I. papi vizsgát tett 7 jeles, 7 jó, 8 elégséges és 6 (4 egy tárgyból, 2 több tárgyból) elégtelen eredménnyel.

II. papi vizsgát tett 21 segédlelkész: 2 jeles, 15 jó és 4 elégséges eredménnyel.

VI.

A fakultás könyvtára.

A fakultás könyvtára a tanári kar és az internátusi ifjuság használatára van rendelve. Tekintettel a tanári pályára készülõ benlakó ifjakra, ezeknek tanszakai is figyelembe vétetnek ugyan, azonban a gyarapítás fõszakiránya a theologia.

A tanév folyamán, az ifjusági egyesület buzgólkodása folytán, több önként vállalkozó ifju közremûködésével, könyvalakba leírott és könyvomból sokszorosított a könyvtár u. n. laptimjegyzéke, a mi a könyvtár használhatóságát az ifjuságra nézve jóval kedvezõbbé tette.

Az 1906. év folyamán könyvvásárlásra és kötésre 1046 K-t fordított a fakultás. A vásárolt könyvek száma 156 mû, 257 kötetben. Ajándékozás útján mindössze 7 mûvel, 10 kötetben gyarapított könyvtárunk.

Ajándékozás útján gyarapították a könyvtárt:

a Nmélt vall.- és közokt. ügyi Miniszter	1 mû, 1 kötet ;
a M. kir. Ferencz József tudományegyetem	1 1
Kovács György III. é. theol.	3 4
Pokoly József theol. tanár	2 „ 4

A könyvtár állománya ez év végén 10928 mû 16963 kötetben.

A könyvtár törzsállományán kívül több ezerre megy a másodpéldányok száma, melyek főleg régibb theologiai művek s melyek a régebbi nagyobb ajándékozások alkalmával kerültek könyvtárunk birtokába.

VII.

Benlakás és konviktus.

Az internátus az addigi közös háló- és dolgozótermek helyett már 1903. év nyarán átalakított u. n. czella-rendszerüvé 2—4—5 ifjú számára szolgálván egy-egy helyiség. Ez átalakítás által nemcsak kellemesebb otthont nyertek ifjaink, hanem egy-egy helyiségben kevesebben lévén, jobban és zavartalanabbul dolgozhattak, mely munkálkodásuk eredményét az osztályzatok statisztikája mutatja.

A konviktusi ellátás magának az intézetnek házi kezelése alatt van. Az anyag bevásárlását és a főzésre való felügyeletet főtiszt. és mélt. özv. *Szász Domokosné* úrasszony elnöklete alatt egy női bizottság eszközli, a mely hetenként váltakozva 2—2 tagja által gyakorolja az ellenőrzést. E bizottság tagjai: özv. *Asztalos Jánosné*, *Fekete Gáborné*, *Geréb Mártonné* (alelnök), özv. *Gálffy Sándorné*, *Grátz Mórné*, *Herepei Gergelyné*, *Incze Geróné*, özv. *Inczédi Sámuelné*, dr. *Kecskeméthy Istvánné* (alelnök), *Kiss Sándorné*, *Kozma Ferenczné*, özv. *Lengyel Dánielné*, özv. *Missits Árpádné*, *Nagy Károlyné*, *Régeni Györgyné*, *Szabó Gizella* (titkár), özv. *Szász Lajosné*, dr. *Török Istvánné*, özv. *Veress Sándorné*.

Az előjáróság s az egyházkerületi Igazgató-Tanács által a bizottság irányában ismételtelen kifejezett elismerő köszönetnyilvánításhoz hadd csatlakozzék e helyen a mi hálás köszönetünk is a gondos, odaadó, fáradhatatlan munkásságért, a melyet a bizottság intézetünk érdekében kifejteti szíves volt.

Egyházkerületi rendelkezés folytán a konviktus és általában az egész fakultás összes számadásai az egyházkerületi pénztár által vezetettvén és állíttatván össze: e számadások az egyházkerületi pénztár-kimutatások anyagát képezik. A theol. igazgató jelenleg csakis a növendékektől befolyó konviktusi díjakat kezeli, a melyekkel az egyházkerületi pénztárba havonként tartozik elszámolni.

VIII.

Ifjusági egyletek.

Az intézet kötelékében fennálló ifjusági egyletek 1906—907. évi működése a f. évi jun. 16-án megtartott évfáráó ünnepeylen beterjesztett elnöki jelentések alapján a következő :

1. Az „*Ifusági Egylet*“, melynek tagjai az intézet összes növendékei, 1906. szept. 20-án megtartott alakuló közgyűlésen megalakulván, a tisztikar a következő tagokból állott: Elnök: *Berde Sándor*, kinek segédlelkészszé kineveztetése után *Tökés András* (IV.) választatott meg; alelnök: *Varga Zsigmond* (III.); főtitkár *Konrád György* (III.); főjegyző *Nagy Béla* (III.); pénztáros: *Lőrinczi Árpád* (IV.); főlapfelügyelő: *Miklós Pál* (III.); főkönyvtáros: *Csog Sámuel* (IV.) tekepálya felügyelő: *F. Nagy Lajos* (III.); játékkerem felügyelő: *Sárkány Lajos* (IV.); ellenőr: *Tökés András*, *Nagy Elek* (I.), aljegyző: *Váncza János* (II.) és *Vásárhelyi János* (I.) Választmányi tagok: *Tökés József*, *Péter Géza*, *Dóczy Ferencz*, *Elek István*, *Szegedi Géza* és *Égető Béla*.

Az ifj. egylet, illetőleg ennek tisztikara intézte az ifjuság ügyeit. Feladata volt a szellemi, erkölcsi erősödés, a közszellem ébrentartása és fejlesztése és a társadalommal való érintkezés fenntartása; amazi közgyűlések, önképzőköri gyűlések tartásával, ezt pedig ünnepeylek, multságok rendezésével igyekezett elérni. Okt. 6., 31., márcz. 15-iki ünnepeylei, a Zilahon rendezett multság erkölcsi és anyagi sikerei bizonyítékai annak, hogy az egylet ez irányu hivatását kellő eredménnyel teljesítette. Anyagi ügyeit illetőleg, az ez évi pénztár maradék: 228 korona 60 fillér, a mihez járul bevétel gyanánt a hátrálékosok tartozása, kiadás gyanánt pedig a tekepálya csináltatásából és a könyvek rendeléséből fennmaradt adóssága. Az egylet vagyonát képezi még a tudományos és

szépirodalmi ifjúsági könyvtár, olvasó- és játékkerem felszerései és a tekepálya.

Az egyesület könyvtára ez évben vétel útján 18 drb. könyvvel gyarapodott. Az olvasó terembe — melyet a tanári karnak az ifjúság iránti jó indulata az 1904/5. évben az eddiginél alkalmasabb és a lefolyt tanévtől kezdve az olvasó teremben való dohányzás meg nem engedése által, sokkal kellemesebb helyiséggel cserélt föl — a következő lapok és folyóiratok jártak: az összes prot. egyházi és iskolai lapok; továbbá Magyar Szó, Magyarország, Pesti Hirlap, Pesti Napló, Budapesti Hirlap, Budapesti Napló, Egyetértés, A Nap, Közérdek, Ujság, Ellenzék, Az ujság, Szilágy, Székely Nemzet; továbbá: Budapesti Szemle, Keresztény Evangelista, Protestáns Szemle, Theologiai Szaklap, Közlöny, Ébresztő, Vasárnap, Téli Ujság, Erdélyi Hirlap, Népszava, Kis Tükör, Erdélyi Protestáns Lap, Sárospataki Lapok, Dunántuli Prot. Lap. Tudományos folyóiratok: Akadémiai Értesítő, Egyetemes Philologiai Közlöny, Magyar Nyelvőr, Századok, Erdélyi Múzeum, Uránia, Magyar Pedagogia, Hivatalos Közlöny, Debreceni Főiskolai Lapok, Sárospataki Ifj. Közlöny. Szépirodalmi lapok: Vasárnapi Ujság, Ujidők, Hét, Ország Világ. Élclapok: Kakas Márton, Borsszem Jankó, Üstökös.

A „*Theologus-kör*“ a hittanhallgató ifjúságból alakult; célja: 1. a honi és külföldi protestáns theologiák ifjúságával az összeköttetést fenntartani, 2. a theologus ifjúságot közelebről érdeklő célokat közösen munkálni, 3. az 1904/5. évtől fogva, a *Megyeri* Dezső színigazgató urnak dr. *Kecskeméthy* István theol. tanár ur által tett szives adománya folytán, a theologus ifjak anyagi segélyezését előmozdítani. A kör tartott 14 választmányi és 6 közgyűlést.

Az első félév végén volt 118, a második félév végén 114 tagja. Megalakult az év szeptember hó 25-én, élén a következő tiszttal: elnök: Tökés Ernő (IV.), segédlelkésszé való kinevezése után Varga Gyula (IV.), alelnök: Puskás Kálmán, főtitkár: Illyés Géza, majd Pál Lajos (III.), titkár: Tökés András (IV.), pénztáros: Bodoni László (IV.), főjegyző: Kovács György (III.), aljegyzők: Gotthárd József (I.) és Vásárhelyi János (I.), ellenőrök: Kiss Károly (IV.) és Dénes Dezső (II.). Választmányi tagok: Dóczy Ferencz (II.), Farkas Imre (III.), Kacsó Lajos (IV.) és Kiss Mihály (II.).

A kör hivatását az évi munkássága által hiven teljesítette a hármaskorú céljának megfelelően az 1-t a „Közlöny“ anyagi s szellemi támogatása és levelezések által, a 2-t a Belmissio s más theologusokat érdeklő eszmék felkarolása által, a 3-kat a tagjainak 194 esetben 2709 korona összegben történt kölcsönadása által. A kör vagyona 1899 kor. 86 fillér, a melyben benne van a kör kiadásában megjelent *Van Oosterze* János, ford.: Kenessey Béla theol. ig. tanár, „*Pathmosi hangok*“ cz. egyházi beszédok 247 példánya (á 2 kor.) és 385 kor. értékpapirosban. A lefolyt tanévi készpénz pénztári gyarapodása: 817 kor. 29 fillér, a melynek főbb tételei: Tek. *Kilyén* Sándor úr 50 koronás alapítványa s a rendezett multság jövedelme.

3. Az „*Ének- és Zeneegylet*“ 1906. szept. 24-én alakult meg 70 taggal, ugyanekkor tisztviselőkül választottak: elnök: *Bartha* Péter (IV.), pénztáros: *Gebédi* Lajos (III.), karmester *Vinczi* Károly (III.) tjel., ellenőrök: *Nagy* Géza (III.) és U. *Szabó* Gyula (II.) tj., jegyző: *Dénes* Dezső (II.), szertáros: *Kovács* György (III.); Választmányi tagok: *Kacsó* Lajos és *Sebestyén* Endre (IV.), *Balogh* Imre (III.), *Tankó* József (II.) és *Gergely* Ferenc (I.)

Az ifj. ünnepélen, eken állandóan közreműködött; részt vett továbbá a Sorompó-liga „monstre-matinée“-ján, a máv. hivatalnokok háziestélyén és az ifjuság által rendezett szép sikerű zilahi táncmultságban. Önállóan rendezett egy nagyszabású hangversenyt.

Vagyoni állapotát illetőleg van az egyletnek a lefolyt évben 37 kor. 37 fillérrel megnövekedett 1255 korona 77 fill. *pénztár-állománya* és a hangszerekből, kottaállományból és kottaállványokból álló 400 korona 52 fillér értéket képviselő *szertára*, mely a lefolyt évben 85 korona 94 fillér értéket képviselő felszereléssel gyarapodott.

Az egylet felügyelete ez évben is *Nagy*. *Pokoly* József tanár ur kezében volt, míg a karok vezetésében *Borsai* Samu ének- és zenetanár, továbbá *Bartha* Péter egyleti elnök és *Vinczi* Károly karvezető fejtettek ki nagy és elismerésre méltó buzgalmat.

IX.

Statisztikai adatok.*)

I.

A) Theológiai tanfolyam	A beiratkozottak száma	Nyelvismeretre				Évközben		Évközben felvétel	Év végén volt
		csak magyarul beszél	magyarul és németül beszél	magyarul és oláhlul	magyar, német és egyéb nyelven	kimaradt	meghalt		
I. évfolyamban ...	42	35	—	—	—	5	2	—	35
II. évfolyamban	23	19	—	3	—	1	—	—	22
III. évfolyamban ...	34	28	2	3	—	1	1	1	33
IV. évfolyamban	27	23	1	3	—	—	—	—	27
Összesen :	126	105	3	9	—	7	3	1	117
B) Bölcsészeti hallgatók									
I. évfolyamban .	6	2	1	—	—	2	1	—	3
II. évfolyamban .	7	4	1	1	—	2	—	1	6
III. évfolyamban .	9	8	1	—	—	—	—	—	9
IV. évfolyamban .	5	3	—	1	—	1	—	—	4
Összesen :	27	11	3	2	—	5	1	1	22

Növendékeink mindnyájan ev. ref. vallásúak voltak, csak a bölcsészeti-hallgatók között volt 2 ág. h. ev. vallású.

Nemzetiségre nézve mind magyarok.

*) Részletes adatok csak azokról közölhetnek, kik a tanévet elvégezték. Az évközben eltávoztók nincsenek felvéve.

II.

A) Theologia tanfolyam.	A növendékek életkorát tekintve volt:								Összesen
	18 éves	19 éves	20 éves	21 éves	22 éves	23 éves	24 éves	24-nél idősebb	
I. évfolyamban	1	8	9	11	6	—	—	—	35
II. évfolyamban	—	—	5	8	4	3	1	1	22
III. évfolyamban	—	—	1	7	8	10	4	3	33
IV. évfolyamban	—	—	—	—	6	10	6	5	27
Összesen	1	8	15	26	24	23	11	9	117
B) Bölcsészeti hallgatók.									
I. évfolyamban	—	1	1	1	—	—	—	—	3
II. évfolyamban	—	—	3	1	1	—	—	1	6
III. évfolyamban	—	—	—	2	3	2	1	1	9
IV. évfolyamban	—	—	—	1	—	1	—	2	4
Összesen	—	1	4	5	4	3	1	4	22

III.

A) A theologiai tanfolyam hallgatóinak szülei között van foglalkozásra nézve	I.	II.	III.	IV.	Összesen
	é v e s e k				
Lelkész	2	6	1	5	14
Tanár	2	2	—	1	5
Tanító	10	2	2	3	17
Földmivelő	8	6	15	13	42
Tisztviselő	4	1	9	2	16
Kereskedő	1	1	—	1	3
Iparos	7	1	6	2	16
Magánzó	1	3	—	—	4
Összesen	35	22	33	27	117

B) A bölcsészeti tanfolyam hallgatóinak szülei között van foglalkozásra nézve	I.	II.	III.	IV.	Összesen
	é v e s				
Lelkész	1	—	2	—	3
Tanító ..	—	1	2	—	3
Tisztviselő	1	—	1	1	3
Kereskedő	—	—	1	—	1
Iparos	—	—	—	2	2
Földmivelő	1	5	3	1	10
Összesen	3	6	9	4	22

IV.

A) A theologiai tan- folyamon	Egyházkerületek szerint					Összesen
	erdélyi	duna- melléki	dunán- túli	tiszán- innyi	tiszán- túli	
I. évfolyam	31	—	1	2	1	35
II. évfolyam	19	1	—	—	2	22
III. évfolyam	30	—	—	1	2	33
IV. évfolyam	23	—	1	—	3	27
Összesen :	103	1	2	3	8	117

B) Bölcsészeti tan- folyam	Egyházkerületek szerint						Összesen
	erdélyi	duna- melléki	dunán- túli	tiszán- innyi	tiszán- túli	tiszai ág. h. v.	
I. évfolyam	1	—	—	2	—	—	3
II. évfolyam	3	—	—	2	1	—	6
III. évfolyam	7	—	—	1	1	—	9
IV. évfolyam	2	—	—	1	1	—	4
Összesen	13	—	—	6	3	—	22

Az intézet növendékeinek névsora.

A) A theologiai tanfolyam hallgatói.*)

IV. évesek.

1. Adorjáni István, Boós, Marostorda vm.
2. Albisi Béla, Zilah, Szilágy vm.
3. Barabás Viktor, Szövérd, Marostorda vm.
4. Bartha Péter, Atosfalva, Marostorda vm.
5. Benkő Ferencz, Szentersébet, Udvarhely vm.
6. Berde Sándor, Kaczkó, Szolnokdoboka vm.
7. Biró Lajos, Nagyölyvös, Kolozs vm.
8. Bodoni László, Brád, Hunyad vm.
9. Csog Samu, Magyarhermány, Udvarhely vm.
10. Dávid Pál, Alsónyék, Tolna vm.
11. Gece János, Harangláb, Kisküküllő vm.
12. Illyés Géza, Sóvárád, Marostorda vm.
13. Juhász Albert Kaba, Hajdu vm.
14. Kacsó Lajos, Baczkamadaras, Marostorda vm.
15. Kis Károly, Rugonfalva, Udvarhely vm.
16. Krizbai Sándor, Marosvásárhely, Marostorda vm.
17. Lőrinczi Árpád, Nyúrádszereda, Marostorda vm.
18. Puskás Kálmán, Nyén, Háromszék vm.
19. Sárkány Lajos, Fekete-Ardó, Ugocsa vm.
20. Sebestyén Endre, Nagyenyed, Alsófehér vm.
21. Soó Sándor, Bere, Marostorda vm.

*) Csak azok nevei közöltetnek, a kik a tanévet elvégezték ; az évközben eltávoztak nincsenek felvéve.

22. Szabó Miklós, Beresztelke, Marostorda vm.
23. Tökés András, Karczag, Jász-Nagy-Kun-Szolnok vm.
24. Tökés József, Nagysajó, Beszterczenaszód vm.
25. Tökés Ernő, Berzava, Arad vm.
26. Tövissy József, Hagymásbodon, Marostorda vm.
27. Varga Gyula, Nyárad, Veszprém vm.

III. évesek.

1. Balla Mihály, Magyar-Décse, Szolnokdoboka vm.
2. Balogh Imre, Hódmezővásárhely.
3. Benedek Márton, Kolozsvár.
4. Bokor Márton, Bánffyhunjad.
5. Demeter Antal, Bita. Háromszék vm.
6. Dezső Zoltán, Nagyenyed, Alsó-Fehér vm.
7. Farkas Imre, Ny.-Szentbenedek, Marostorda vm.
8. Fekete Elek, Lőrinczfalva, Marostorda vm.
9. Gebédi Lajos, Mocsolya, Szilágy vm.
10. Geréb András, Kiskapus, Nagy-Küküllő vm.
11. Gyenge György, Szászujós, Szolnok-Doboka vm.
12. Hideg János, Ördöngösfüzes, Szolnok-Doboka vm.
13. Konrád György, Udvarfalva, Marostorda vm.
14. Kovács György, Abod, Marostorda vm.
15. Laár Ferencz, Somkerék, Szolnok-Doboka vm.
16. Magyar Domokos, Egerbegy, Torda-Aranyos vm.
17. Maksai Elemér, Rugonfalva, Udvarhely vm.
18. Miklós Pál, Mátisfalva, Udvarhely vm.
19. Molnár Ödön, Szászrégen, Marostorda vm.
20. Nagy Béla, Homoród, Nagy-Küküllő vm.
21. Nagy Géza, Kutyalva, Alsó-Fehér vm.
22. F. Nagy Lajos, Felvincz, Alsó-Fehér vm.
23. K. Nagy Lajos, Kányád, Udvarhely vm.
24. Palkó Gyula, Tövis, Alsó-Fehér vm.
25. Pál Lajos, Dálnok, Háromszék vm.
26. Péter Géza, Felsőboldogasszonyfalva, Udvarhely vm.
27. Rác Miklós, Szatmárnémeti.
28. Szabó Gyula, Ikafalva, Háromszék vm.
29. Szabados József, Patakfalva, Udvarhely vm.

30. Szász Ferencz, Szatmárnémeti.
31. Varga Zsigmond, Maros-Décse, Torda-Aranyos vm.
32. Vass István, Bálványosvára, Szolnok-Doboka vm.
36. Weimann Péter, Uj-Verbász, Bács vm.

II. évesek.

1. Balogh Jenő, Öraljaboldogfalva, Hunyad vm.
2. Boócz Kálmán, Budapest.
3. Dénes Dezső, Petek, Udvarhely vm.
4. Dóczy Ferencz, Debreczen.
5. Fodor Miklós, Szava, Kolozs vm.
6. Frenczel Béla, Nagybozsva, Abauj vm.
7. Györke János, Felsősófalva, Udvarhely vm.
8. Jakab Viktor, Penyige, Szatmár vm.
9. Káli Dénes, Nagykend, Kisküküllő vm.
10. Kiss Mihály, Felenyed, Alsófehér vm.
11. Nagy István, Marosvásárhely.
12. Pünkösti Zoltán, Csikszereda.
13. Salga Zoltán, Felsővárad, Bars vm.
14. Sipos Árpád, Nagysolymos, Udvarhely vm.
15. Szabó Ferencz, Hodgya, Udvarhely vm.
16. Szilágyi Aladár, Marosujvár.
17. Tankó József, Borberek, Alsófehér vm.
18. Tókos Károly, Ujszékely, Udvarhely vm.
19. Tóth Áron, Baczkamadaras, Maros-Torda vm.
20. Wass Lajos, Sepsibodok, Háromszék vm.
21. Vánca János, Szilágycseh.
22. Végh Árpád, Marosbogát, Alsófehér vm.

I. évesek.

1. Benkő Gyula, Dálnok, Háromszék vm.
2. Bogdán János, M.-Gyerőmonostor.
3. Bucsi Endre, Székelyudvarhely.
4. Czira Bálint, Szamosujvár.
5. Czirjék Mihály, Karatna, Háromszék vm.
6. Dénes János, Küsmöd, Udvarhely vm.
7. Derzsi Kálmán, Fintaháza, Maros-Torda vm.

8. Dudás János, Nagyrápolit.
9. Elek István, Debreczen.
10. Erdős Gábor, Málnás, Háromszék vm.
11. Faragó András, Ördöngösfüzes, Szolnok-Doboka vm.
12. Farkas Albert, Nagyenyed.
13. Ferencz József, Feldoboly, Háromszék vm.
14. Galgóczi Gyula, Kerész, Ung m.
15. Gáspár Gyula, Nagyernye, Maros-Torda vm.
16. Gergely Ferencz, Dés.
17. Gergely Károly, Fogaras.
18. Gotthárd József, Etéd, Udvarhely m.
19. Ignác Lajos, Bósháza, Maros-Torda vm.
20. Imreh Dezső, Zágon, Háromszék m.
21. Imre Lajos, Hódmezővásárhely.
22. Kese Attila, Inaktelke.
23. Kiss Ferencz, Hodgya.
24. Molnár József, Nagyrápolit.
25. Musnai László, Mezőkövesd.
26. Nagy Elek, Székelykeresztur.
27. Z. Nagy Lajos, Zilah, Szilágyményes m.
28. Papp Márton, Gödemesterháza, Maros-Torda vm.
29. Péter Gábor, Szederjes.
30. Rápó Mihály, Uzon, Háromszék m.
31. Sipos Endre, Kusaly.
32. Szabó Károly, Kisgalambfalva, Udvarhely m.
33. Szövérdi János, Nyiregyháza.
34. Szőnyi Géza, Dicsőszentmárton.
35. Vásárhelyi János, Maroscsucskoppánd, Alsófehér vm.

B) **Tanárjelöltek.**

IV. évesek.

1. Égető Béla, Brassó.
2. Halász András, Eperjeske, Szabolcs m.
3. Joó Győző, Nagyenyed, Alsófehér m.
4. Szegedi Géza, Buziás, Temes m.

III. évesek.

1. Balla Gábor, Hajduszoboszló, Hajdu vm.
2. György Ferencz, Zabola, Háromszék vm.
3. Hoffer András, Derecske, Bihar vm.
4. Józsa Andor, Küküllővár, Küküllő vm.
5. Kovács Béla, Nagyszalonta, Bihar vm.
6. Mezei József, Mezőberény, Békés vm.
7. Nagy Jenő, Nyiregyháza.
8. Staudner Gyula, Böő, Maros-Torda vm.
9. Vinczy Károly, Haró, Hunyad vm.

II. évesek.

1. Falábu Dezső, Szentés, Csongrád vm.
2. Gálffi Miklós, Magyarforró, Alsóféhér vm.
3. Kónya Imre, Karczag, Jász-Nagy-Kun-Szolnok vm.
4. Koppermann Gyula, Karczag, Jász-Nagy-Kun-Szolnok vm.
5. Kristóf Domokos, Sáromberke, Maros-Torda vm.
6. U. Szabó Gyula, Hajduböszörmény, Hajdu vm.

I. évesek.

1. Kövendi Károly, Torboszló, Marostorda vm.
  2. Mester Mihály, Parajd, Udvarhely vm.
  3. Pirigyi József, Sátoraljaujhely, Zemplén vm.
-

Pályakérdések az 1907—1908. tanévre.

A tanári kar a f. é. jun. 14-iki ülésében az 1907—908. tanévre a következő pályatételeket állapította meg:

1. *A bibliai tudományok köréből*

Az új-testamentomi profetismus beható ismertetése.

Jutalma a Szász Domokos-alapból 70 kor.

2. *A systematika theológiából:*

A protestántizmus kálvini-irányának dogmatikai jelleme s ennek nyilvánulásai a XVI. század hitvallási irataiban.

Jutalma a gr. Teleki és a Szász Domokos-alapból 70 kor.

3. *Az egyház történetéből:*

Az „articularis“ helyek története.

Jutalma a Szász Domokos-alapból 70 kor.

4. *A gyakorlati theológiából*

a) Egyházi beszéd szabadon választott textus felett.

Jutalma a Nagy Péter-alapból 40 korona.

b) Egyházi beszéd. Ésaías XL: 27—31 felett.

Jutalma a Molnár Albert-alapból 40 kor.

c) Predikáció műfordítás francia vagy német nyelvből.

Jutalma a Nagy Péter-alapból 40 kor.

d) A legjobb predikáció írójának és előadójának, aki évközben a homiletikai seminariumon ilyennek találtatott, jutalma a Nagy Péter-alapból 30 korona. (Nyílt pályázat.)

5. *A bibliai nyelvekből szóbeli nyílt pályázatra*

Ésaías XL—LXVI. a héberből.

Apost. Csel. a görögből.

Jutalma a Szász Domokos-alapból 70 korona.

6. A héber nyelvből az I. éves theologusok között legtöbb előmenetelt tanusító ifju jutalmazására 32 kor.

7. A legjobb harmonium játszó jutalmazására 70 kor.

A pályamunkák *idegen kézzel, jól írva* s jeligés levéllel ellátva 1908. május hó 1-én déli 12 óráig adandók be a fakultás igazgatójához s ugyanott kell e megjelölt határidőig a szóbeli nyílt pályázatokra és a harmonium versenyre is jelentkezni.

A kitűzött határidőnél később sem pályamunkák, sem jelentkezések többé el nem fogadtatnak.

Értesítés

az erdélyi ev. ref. egyházkerület kolozsvári theologiai fakultásáról az 1907—908. tanévre vonatkozólag.

1. Az 1907—908-ik tanév ünnepélyes megnyitása szeptember hó 15-én, vasárnap d. e. 11 órakor lesz a fakultás épületének disztermében. A rendes előadások szeptember 16-án kezdődnek.

2. A felvételért való folyamodványok érettségi bizonyítvánnyal, illetőleg annak hitelesített másolatával, vagy leczkekönyvvel (index), hitelesített adókönyvi kivonattal és családi értesítővel felszerelten és a fakultás igazgatóságához czimzetten *folyó évi augusztus hó 24-ig* küldendők be. Később érkezett folyamodványok nem vétetnek tekintetbe. A folyamodványok felzetén megjelölendő a folyamodó lakása és utolsó postája.

A folyamodók a beadásra kitűzött határidő után 8 nap alatt értesítettnek folyamodványaik miként történt elintőzéséről.

A volt növendékeknek, a mennyiben nem jótéteményesek, elég csak levélben jelentkezniök.

Az állami jótéteményes bölcsészet-hallgatóknak évről-évre kell folyamodniok, a 2. pontban jelölt módon szerelve fel folyamodványaikat s azokat a Nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi Miniszter urhoz intézetten, a fakultás igazgatóságához kell beküldeniök. A ki azonban *augusztus 24-ig* nem jelentkezik, vagy nem folyamodik, eltávozottnak tekintetik s helye mással töltetik be.

3. A 70—1906. ehker. közgyűlési jegyzőkönyvi határozat szerint a *theologus ifjak* részére a következő jótétemények vannak: a) tandíjmentesség; b) a nagyenyedi Bethlen-kollegiumtól járó tizenöt 200—200 koronás és egy 180 koronás ösztöndíj; c) tiz (10)

kedvezményes hely negyedrészt ellátási díj fizetés ellenében; *d*) negyven (40) kedvezményes hely fél ellátási díj fizetés ellenében; *e*) 30—40 kedvezményes hely egész díj fizetés ellenében; *f*) a fakultás által előírt egyetemi lecke-órák után a fakultás által fizetett egyetemi tandíjak; *g*) ünnepi követségek.

A theol. tanfolyamra a bennlakásba és a tápintézetbe való felvételnél és mindennemű jótétemények odaítélésénél az egyenlő előmenetelt és magaviseletet tanusító s egyenlő családi és vagyoni viszonyok között élő ifjak közül az erdélyi ref. egyházkerület kötelekébe tartozó szülőknek s ezek között is a lelkészeknek, tanároknak s felekezeti tanítóknak és kántoroknak gyermekeit elsőség illeti meg.

A nagyenyedi Bethlen-kollegiumtól járó ösztöndíjakra csak oly theol. ifjak ajánlhatók és vehetők fel, a kiknek megelőző felévi lecke-könyve föltétlenül általános jeles (1), magaviselete példás, szorgalma kitartó. Egyenlők között előnyben részesítendők a nagyenyedi Bethlen-kollegiumban tanult ifjak. Ez ösztöndíjakra felajánlhatók a theol. fakultás I. évi tanfolyamára beiratkozott olyan ifjak is, a kiknek érettségi bizonyítványa általános jeles (1).

A negyedrészt ellátási díj — jelenleg évi 50 kor. — fizetésének kedvezményében csak oly ifjak részesíthetők, a kiknek osztályzata általános jeles (1), vagy legfeljebb csak azért általános jó (2), mert osztályjegyeik között két jó van; ujonnan jövő ifjak a tanév első felében ezt a kedvezményt meg nem nyerhetik, valamint nem részesedhetnek benne azok sem, a kik ösztöndíjat élveznek.

A fél ellátási díj — jelenleg évi 100 kor. — fizetésének kedvezményében az oly ifjak részesíthetők, a kiknek osztályzata általános jó (2), vagy legfeljebb csak azért elégséges (3), mert osztályjegyeik között két elégséges van. Ujonnan jövő ifjak e kedvezményben csakis akkor részesíthetők, ha érettségi bizonyítványuk, illetőleg lecke-könyvük általános jó (2) osztályzatot mutat.

Az egész ellátási díj — jelenleg évi 200 kor. — fizetésének kedvezményében a rendelkezésre álló helyek számához képest azok az ifjak részesíthetők, a kiknek általános osztályzata legalább elégséges.

Az ujonnan felveendő theológus ifjakért — a kötelező tárgyak

után — az első félévben az egyetemi tandíjat a fakultás fizeti, de a beiktatási díjat (10 kor.) nem; a II. évesek közül azonban már csak azokért fizeti a fakultás pénztára, a kiknek theologiai indexe általános jeles (1), vagy legalább jó (2) osztályzatot mutat. Az elégséges (3) osztályzatúak önmaguk tartoznak e tandíjat fizetni.

Minden a tanfolyamra fölvev theol. ifju a beiratkozás alkalmával kötelezvényt tartozik kiállítani arról, hogy a mennyiben a fentebbi b)—f) pontokban említett jótéteményekben részesül a fakultás részéről, a theol. tanfolyam bevégezése után legalább két (2) évig rendes lelkészi szolgálatot fog teljesíteni az erdélyi ref. egyházkerület kötelékében, ha pedig akár a tanfolyam bevégezése előtt, akár az után az említett két évi rendes lelkészi szolgálat teljesítése nélkül távoznék az egyházkerületből, ez élvezett jótétemények értékét visszatéríti a fakultásnak.

4. *A bölcsészethatlgatók* közül az *ujjonan belépők csak 400 korona* rendes díj fizetése mellett vehetők fel; valamint mindazok 400 koronát tartoznak fizetni, a kik nem állami jótéteményesek. Az ellátási díjat három egyenlő részben (szeptember, január és április) kell fizetni.

A beiratás alkalmával a konviktusi és internátusi díjnak első harmada feltétlenül befizetendő, valamint a theologus ifjak által felerészben befizetendő az a 40 (negyven) kor., a melyet internátusi díj czímen állapított meg a főhatóság. Az internátusi díj második fele a második félév elején törlesztendő.

Az előző tanévről konviktusi díjakkal esetleg hátralékban maradt ifjak csak abban az esetben vétetnek fel az internátusba, ha e *hátralékaikat előzőleg* az igazgatónál befizetik.

5. A folyamodó theologus és tanári pályára készülők ifjak közül a fakultás Elöljáróságának határozata értelmében az internátusba csak azok fognak véglegesen felvétetni s a beiratkozáshoz bocsáttatni, *a kiket az intézeti orvos előzetes vizsgálat után teljesen egészségeseknek fog találni*. Ezért a beiratkozás előtt a beiratásra kitűzött napokon az akkor az intézetben tartózkodó orvos ur által tartozik magát minden jelentkező ifju megvizsgáltatni s tőle a fölvételt megengedő igazolványt hozni.

6. A beiratáskor minden egyes felvett növendék kivétel nélkül 20 korona beiratkozási, felszerelési, könyvtári stb., ezenkívül a

theologusok még 20 kor. internátusi díj első részletet és 2 kor. theol. körü díjat, összesen tehát 42 koronát tartoznak fizetni, mely fizetés alól felmentés senkinek sem adatik; végül az intézeti törvények 1 példányát tartozik megvenni, (40 fill.), leczkekönyv 60 fillér.

7. Az internátusba az 1907—1908. tanévre is az egyházkerületi gyűlés határozatából *összesen 120 ifju vétetik föl* és pedig *80 theologus és 40 tanárjelölt*. Az ifjak kettős és négyes szobákban nyernek elhelyezést s a megjelölt díjakért (lakást fűtéssel) reggeli, ebéd és vacsorából álló étkezést kapnak.

Az ágyak matráczczal, fejbánkossal és pokrócczczal fel vannak ugyan szerelve, de föltétlenül szükséges 1 vánkosnak és legalább 4 lepedőnek hozása, kogy az ágyak kellő tisztán tartassanak. Ily felszerelés nélkül a beköltözés nem engedhető meg.

8. A *beiratások* a jövő tanévre szeptember hó 9—10—11-ik napjain lesznek.

9. A belakásra felvett ifjak *szeptember 10-ikétől* kezdve jöhetnek.

A tápintézetben a főzés szeptember 12-én kezdődik.

Szeptemver 10-ike előtt senki bentlakást és szeptember 12-ike előtt senki kosztot az intézetben nem kaphat, még külön kérelemre sem.

10. **A theologiai rendkívüli alap- és lelkészképesítő vizsgák** (kápláni és papi vizsgák) *szeptember 12—13. és 14. napjain* fognak megtartatni és pedig akként, hogy szept. 12—13-án az első és második lelkészképesítő, 14-én az alapvizsga. E vizsgákra a jelöltek szeptember 11-én, illetőleg az alapvizsgát teendők szeptember 13-án tartoznak a fakultás igazgatójánál jelentkezni, nála okmányaikat (indexeket, illetőleg első papi vizsgai és szolgálati bizonyítványaikat) bemutatni és a vizsgák jelöltjei vizsgadíj címén személyenként 60—60 koronát lefizetni. Bármelyik vizsgára csak azok bocsáttatnak, a kik előbb összes internátusi és konvikтусi tartozásaikat, valamint a rendkívüli vizsgadíjakat befizetik. (346—1907. íg. tan. rendelet).

11. A *javitó- és pótvizsgálatok* a beiratások ideje alatt szept. 9—11. napjain lesznek. Az ezen napokon a szigorlatokat elmulasztók csak a tanári kartól külön kért és teljesen indokolt kére-

lemre nyert engedély mellett tehetnek később szigorlatot; de a kik szigorlataikat az előző tanév végén indokolatlanul elmulasztották letenni, vagy pedig elégtelen osztályzatot nyertek, az új tanév első felében semmiféle intézeti kedvezményes jótéteményben nem részesülnek.

12. Esetleges tudakozódások a theologiai fakultás igazgatójához intézendők (Kolozsvár, Bocskai-tér 1-ső szám.) Választ azonban az igazgatóság csakis *válaszbélyeggel* ellátott megkeresésekre ad. Kolozsvár, 1907. július 8-án.

Kenessey Béla,
a theol. fakultás igazgatója.